

Czech Nature Energy, a.s.

Daně a účtování ve fotovoltaice pro rok 2010

Identifikace problémových okruhů u fotovoltaických elektráren

Ing. Petr Maule, LL.M.
16.10.2010 PLZEŇ

OBSAH

1	DAŇOVÉ DOPADY PROVOZOVÁNÍ FV SYSTÉMU	3
1.1	Účetnictví	3
1.2	Odepisování	4
1.3	Daň z přidané hodnoty	5
1.3.1	DPH u výroby elektřiny	5
1.3.2	DPH u montáže FVE	5
1.4	Daň z elektřiny	6
1.5	Daně z příjmu	6
1.6	Daň z nemovitostí	7
1.6.1	Daň ze staveb	7
1.6.2	Daň z pozemků	8
1.7	Sociální pojištění	8
1.7.1	Důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	8
1.7.2	Nemocenské pojištění	9
1.8	Zdravotní pojištění	9
2	POJIŠTĚNÍ FV SYSTÉMU	10

1 DAŇOVÉ DOPADY PROVOZOVÁNÍ FV SYSTÉMU

1.1 Účetnictví

Účetnictví je pro mnohé firemní i privátní vlastníky fotovoltaických zařízení věcí, o kterou se zpravidla starají až zcela nakonec, a to neplatí jen v oblasti fotovoltaiky, někdy i zpětně a nezřídka za použití co nejmenších vynaložených nákladů a potřebného času.

Účetnictví lze rozdělit na část operativního účetnictví, někdy nazývanou jako manažerské účetnictví a na část účetnictví pro daňové účely (dále jen účetnictví).

Manažerské účetnictví u fotovoltaických systémů spočívá hlavně v průběžné kontrole důležitých výstupních elektrických parametrů výroby elektrické energie. Dnes existuje kromě ruční kontroly ověřování stavu též automatické monitorovací systémy, které již dnes mohou celodenně sledovat, ukládat a porovnávat mnohdy i desítky přednastavitelných hodnot. Po zjištění odchylek a díky včasnému odstranění poruchy dokáže majitel v roli manažerského účetního zachránit mnohdy značnou část ročních příjmů. Pokud se nechce majitel starat o provozní stavy výroby elektřiny, přenechejte tuto roli specializované firmě, která se pomocí vzdálené správy dokáže postarat minimálně stejně kvalitně jako vy.

Účetnictví musí být v České republice vedeno na základě zákona č.458/2000 Sb., energetický zákon, podle §11 odst. 1 písmeno f). Každý držitel licence na výrobu elektřiny se stává účetní jednotkou, což znamená vedení účetnictví a to na podkladě zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, §9 odst. 1, dříve označované jako podvojně účetnictví. Ve své tvrdosti zákon nařizoval vedení účetnictví i těm, kteří mají jen několik panelů na střeších rodinných domů.

Zákonem č.155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů, byla tato povinnost zrušena. V §11 odst. 1 písmeno f) se novelou ruší část věty za středníkem, což je právě ta část, podle které musí být držitel licence účetní jednotkou.

Novela energetického zákona byla do zákona č.155/2010 Sb. vložena v Poslanecké sněmovně až ve třetím čtení formou pozměňovacího návrhu. Při zpracování novely se však vycházelo pravděpodobně ze znění energetického zákona platného až od 1. 1. 2011, protože středník byl do § 11 odst. 1 písm. f) vložen novelou č.281/2009 Sb., která platí až od 1. ledna 2011.

Novela tedy platí od 1. srpna 2010, ale jeho část devátou, která mění energetický zákon, je možné zpracovat až od 1. ledna 2011. Přesné datum nabytí účinnosti energetického zákona, ve znění novely č.155/2010 Sb., není tedy úplně zřejmé. **Podnikatelé provozující fotovoltaickou elektrárnu, kteří obdrží licenci v roce 2011, nebudou muset vést účetnictví.**

Podnikatelé, kteří už podvojně účetnictví vést začali, by měli správně na vedení daňové evidence přejít až po uplynutí nejméně pěti let od počátku účtování jak upravuje v § 4 odst. 7 zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví. Zákon obsahuje ustanovení, podle kterého mohou účetní jednotky ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období, ve kterých vedly účetnictví. Předpokládejme, že v těchto případech se výše uvedené ustanovení zákona uplatňovat nebude a i dnes stávající podnikatelé budou moci bez úhony přejít na jednodušší daňovou evidenci.

1.2 Odepisování

Odepisování majetku je uplatňování odpisů během určitého časového období představuje amortizaci (opotřebení) tohoto majetku. Z hlediska reálnosti a použitelnosti majetku existuje tzv. **účetní odepisování**, které vyjadřuje kombinaci reálného fyzického opotřebování a morálního zastarání majetku. Účetní odepisování a její sazby je ponecháno na samotné účetní jednotce, která si stanoveným odepisovým plánem sama stanoví, kolik bude ročně odepisovat, a to na základě faktické použitelnosti majetku při výrobě, vzhledem jejich nejčastějším provozním stavům, jež mohou zkracovat životnost a subjektivním pohledem „morálního zestárnutí“ výrobku.

Pro uznávání odpisů do daňových nákladů stát ustanovil tzv. **daňové odpisy**, kterými stát reguluje rychlost jejich časového uznání vynaložených investičních výdajů korporací a podnikatelů. Protože se jedná o zákonem stanovené tabulkové hodnoty odpisů v příloze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu nebývá vždy shoda mezi účetními a daňovými odpisy. Na velikost daňových odpisů má kromě ekonomického i jiné vlivy, včetně lobbistických, které preferují charakter podpory spotřeby konkrétního výrobku (osobní automobily).

Současně daňové zákony umožňují i jednorázový daňový odpis (100%) hmotného majetku, který je v současnosti do vstupní ceny 40.000,-Kč, pokud se jedná o samostatné movité věci.

Odepisování lze v souladu s §26 odst. 5 zahájit po uvedení pořizované věci do stavu způsobilému obvyklému užívání. Odpisy není poplatník povinen uplatnit, přitom odepisování lze i přerušit ale pouze v souladu s §26 odst. 8, který v praxi znamená, že po přerušení musí poplatník pokračovat v odepisování, jako kdyby nikdy odepisování přerušeno nebylo.

U instalací FVE na střechách je důležitý pojem **technické zhodnocení**, které představuje výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily za rok částku 40.000,-Kč podle §33 odst. 1 zákona o daních z příjmu. Rekonstrukcí podle §33 odst. 2 se rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho původního účelu nebo technických parametrů. Modernizací se rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti (§33 odst. 3). Technické zhodnocení zvyšuje vstupní, resp. zůstatkovou cenu majetku.

Mimořádný „velmi zrychlený“ odpis byl pro podporu celosvětové hospodářské krize zapracován v naší legislativě a umožňoval rovnoměrný daňový odpis po dobu 24 měsíců u nového majetku pořízeného od 1/2009 do 6/2010.

Kapitola odepisování je relativně jednou z nejsložitějších kapitol účetnictví vůbec, a protože titul odepisování ovlivňuje daňový základ poplatníků až na 50 let a z toho vyplývající možná nepřesnost či chyba, byl posléze vložen odst.33a do zákona o daních z příjmu. Ten umožňuje poplatníkovi, který bude provádět, provádí nebo provedl zásah do majetku, že může požádat příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení, zda je tento zásah do majetku technickým zhodnocením podle §32a odst. 6 a §33.

Možnou variantou je úzká spolupráce s daňovým poradcem, který by měl technické zhodnocení posoudit vždy a zamezit tak možné sankci v budoucnosti.

Pro účetní specialisty uvádíme přehledovou tabulku, která je rozdělena na dvě hlavní části podle umístění FVE a na FVE je rozčleněna na hlavní funkční či stavební prvky s uvedením čísla standardní klasifikace produkce (SKP).

TABULKA 1

Fotovoltaické systémy instalované na střechách					
	<i>Popis majetku</i>	<i>Klasifikace</i>	<i>Odpisová skupina</i>	<i>Délka odepisování v letech</i>	<i>Doporučená životnost</i>
	Stavební úpravy střechy z důvodu montáže FVE (vyztužení či úpravy krovu, nová střešní krytina, ...)	součást budovy	5, 6	30 nebo 50	podle majetku
	Nosná konstrukce pro umístění panelů	součást budovy	5, 6	30 nebo 50	podle majetku
	Elektrické rozvody DC, AC, včetně stavebních úprav s nimi souvisejících	součást budovy	5, 6	30 nebo 50	podle majetku
	Rozvaděče DC, AC, včetně náplně do napětí 1000V	součást budovy	5, 6	30 nebo 50	20
	Samostatné fotovoltaické články sestavené do panelů	32.10.52	2	5	25
	Nabíječe baterií a akumulátorů	31.10.50	3	10	15
	Akumulátory, baterie a jejich kombinace	31.4	2	5	6
	Měnič	31.10.50	3	10	15
	Fotovoltaické panely v kombinaci s měničem	31.10.26	3	10	20
	Fotovoltaické systémy vytvářející stejnosměrné napětí a které dodávají energii přímo do spotřebiče malého napětí	31.10	3	10	20
	Elektroměr	33.20.63	1	3	10

Fotovoltaické systémy instalované na venkovních plochách					
	<i>Popis majetku</i>	<i>Klasifikace</i>	<i>Odpisová skupina</i>	<i>Délka odepisování v letech</i>	<i>Doporučená životnost</i>
	Stavební základ pro upevnění konstrukce, samotná nosná konstrukce pro umístění panelů	230 249	4	20	25
	Elektrická vedení od panelů k místu spotřeby, resp. k předávacímu místu	222 4XX	4	20	40
	Samostatné fotovoltaické články sestavené do panelů	32.10.52	2	5	25
	Rozvaděče DC, AC, včetně náplně do napětí 1000V	31.20.31	2	5	20
	Měniče, stringové i centrální	31.10.50	3	10	15
	Fotovoltaické panely v kombinaci s měničem	31.10.26	3	10	20
	Fotovoltaické systémy vytvářející stejnosměrné napětí a které dodávají energii přímo do spotřebiče malého napětí	31.10	3	10	20
	Transformátory	31.10	3	10	30
	Elektroměr	33.20.63	1	3	10

1.3 Daň z přidané hodnoty

1.3.1 DPH u výroby elektřiny

Na podkladě zákona č.235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, je elektřina v souladu s §4 odst. 2 považována za zboží.

Sazba daně z elektřiny podléhá základní sazbě, nyní ve výši 20%.

Podnikatel je osvobozen od daně z přidané hodnoty, pokud jeho výše obratu (příjmů) z provozování FVE nepřesáhne po dobu 12-ti bezprostředně následujících měsíců celkovou částku 1.000.000,-Kč podle §6 odst. 1. V případě překročení obratu v době 12 měsíců se osoba povinná k dani stává plátcem a to rozhodnutím o registraci podle §94 odst. 1, nejpozději od prvního dne třetího měsíce, kdy došlo k překročení hranice obratu.

1.3.2 DPH u montáže FVE

U staveb podle §48 zákona o dani z přidané hodnoty lze kdy při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených se změnou dokončené stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu, včetně příslušenství, nebo s opravou těchto staveb se uplatní snížená sazba daně. V současnosti snížená sazba 10%.

Ve smyslu stavebního zákona lze pak aplikovat sníženou sazbu a to jak u samotných montážních prací, tak i u jednotlivých hmotných komponent, které jsou v rámci montáže zabudovány. Podle výkladového stanoviska MF ČR¹ může být například příslušenství k rodinnému domu i stavby plnící doplňkovou funkci ke stavbě hlavní a ostatní stavby (garáže, zahradní altány, kůlny, skladové prostory pro dům, jímky, čističky odpadních vod, vinné sklepy, stavby pro tepelná čerpadla, oplocení, studny, bazény,...). Příkladový výčet odpovídá i definici příslušenství v §121 ObčZ, kdy je příslušenství posuzováno jako věci, které náležejí vlastníkovu věci hlavní a jsou jím určeny k tomu, aby byly s věcí hlavní trvale užívány.

Z výše uvedeného lze dojít k závěru, že dodání **FVE samostatně stojící na pozemku** u rodinného domu, by měla být vždy dodavatelem **aplikována DPH v základní sazbě**.

Jinak opačně platí, že sníženou sazbu aplikujeme obecně u změn dokončené stavby na střeších rodinných domů, na střeších kůlny, altánu, bazénu.

1.3.2.1 Názory z praxe stavebních úřadů

Při montáži fotovoltaického zařízení za využití zeleného bonusu, dochází nejprve ke spotřebě elektrické energie v místě bytu, rodinného domu, zejména proto, že FVE je připojena do místního elektrického rozvodu. Vedlejším finančním efektem je prodej nespotřebované elektřiny distributorovi. Proto lze takto provedenou montáž FVE zařízení považovat za příslušenství domu, které si klade za cíl snížení energetické závislosti a relativní soběstačnosti. Zde by měla být aplikována snížená sazba DPH.

Při montáži fotovoltaického zařízení s přímým prodejem vyrobené elektřiny distributorovi, neslouží FVE přímo pro byt, rodinný dům, ale jedná se o nezávislou "malou stavbu", která technicky ani elektricky vůbec nesouvisí s řešením rodinného domu, resp. bytu. Zařízení slouží jen jako zajímavá technická investice. Zde by měla být aplikována základní sazba DPH.

1.4 Daň z elektřiny

Je nejmladší daní, která byla zavedena od roku 2008 v České republice. Předmětem této daně je dodání elektřiny konečnému spotřebiteli a spotřeba nezdaněné elektřiny. Výše daně je stanoven sazbou 28,30 Kč/MWh.

Osvobození od daně platí pro ekologicky šetrnou energii na základě zákona č.261/2007 Sb., o dani z elektřiny, §8 odst. 1 písmeno a). Za ekologicky šetrnou je označována energie, která pochází ze sluneční energie podle §2 odst. 1 písmeno d).

1.5 Daně z příjmu

V zákoně č.578/1992 Sb., o daních z příjmu, je zajištěna podpora ekologických energetických zařízení. V kalendářním roce, v němž byla FVE uvedena do provozu a v následujících pěti letech jsou **příjmy** plynoucí z provozu solárních zařízení **osvobozeny** podle §4 odst. 1 písmeno e) a podle § 19 odst. 1 písmeno d).

¹ Stanovisko Ministerstva Financí ČR „Informace k uplatňování zákona o DPH u výstavby po 1. 1. 2008“

Za uvedení do provozu se považuje i uvedení zařízení do zkušebního provozu, z něhož plynou příjmy. V případě odstávky výroby FVE v důsledku technického zhodnocení, oprav a údržby se osvobození nepřerušuje.

Osvobození příjmů se nepoužije, pokud se jej poplatník vzdá písemným oznámením správci daně nejpozději ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém bylo zařízení výroby FVE uvedeno do provozu, případně zkušebního provozu v souladu s ust. §4 odst. 3 pro daň z příjmu fyzických osob a ust. §19 odst. 2 pro daň z příjmu právnických osob.

Osvobození je omezeno, že při pronájmu FVE zařízení nebo při převedení vlastnických práv na dalšího vlastníka, se v těchto vyjmenovaných případech neuplatní.

V souvislosti s možností osvobození příjmů plynoucích z provozu FVE je nutno připomenout, že výdaje (náklady) vynaložené na příjmy od daně osvobozené se nepovažují ve stejném zdaňovacím období za daňově uznatelné v souladu s §25 odst. 1 písmeno i). Proto je potřeba v soustavě každého účetnictví nebo daňové evidence klíčovat náklady související s osvobozeným příjmem.

Na závěr podkapitoly o daních z příjmu bych se rád pouze heslovitě dotknul několik oblastí, které se v průběhu projektování, výstavby či provozování mohou vyskytnout. Seznam není významově či jinak seřazen:

- Odpisy nerealizovatelných investic do nákladů
- Stanovení obvyklé ceny u transakcí při převodech majetku mezi spřízněnými subjekty
- Omezená daňová uznatelnost úroků a finančních poplatků podle §25 odst. 1 písmeno w) (tzv. nízká kapitalizace)
- Osvobození prodeje podílu ve společnosti při dodržení časového testu 5 let

1.6 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí je blíže upravena zákonem č.338/1992 Sb. Daň z nemovitostí je tvořena z 2 daní – daní z pozemku a daní ze staveb.

Základem daní jsou výměry pozemku nebo zastavěné plochy v m² a to ve stavu vždy k 1. lednu příslušného zdaňovacího období.

1.6.1 Daň ze staveb

Konstrukce, nesoucí fotovoltaické panely, umístěné na volném prostranství jsou zpravidla tvořeny ocelovými pozinkovanými nebo jinak povrchově upravenými profily, které jsou podélně spojené nejčastěji hliníkovými profily připravené pro uchycení fotovoltaických panelů.

Konstrukce může být u těchto konstrukcí se zemí spojena závrtnými šrouby, či zvláštními profily zatlučenými do země. Dalším příkladem konstrukce je ukotvení do těžkých zpravidla prefabrikovaných železobetonových bloků, které jsou položeny na stávajícím povrchu. Tyto konstrukce představují mechanicky pevné konstrukce, avšak rozebíratelného uložení. Tyto konstrukce proto není možné považovat za stavbu podle §7 odst. 1 zák. č.338/1992 Sb. a není proto předmětem daně ze staveb.

Oproti tomu existují v praxi typy konstrukcí, kdy jsou nosné prvky konstrukcí zhotoveny betonovou zapuštěnou konstrukcí, spojenou se zemí pevným základem, u níž lze stanovit základ daně z nemovitosti výměrou půdorysu stavby v souladu s §10 odst. 1.

Dále budou vždy dani z nemovitosti podléhat energetické stavby – zařízení pro úpravu elektrické energie (centrální měniče, transformátory, spínací kiosky) jsou samostatnými budovami a slouží k úpravě elektřiny před přípojným místem k distribuční síti a proto v souladu s §7 odst. 1 jsou tyto stavby předmětem daně ze staveb.

1.6.2 Daň z pozemků

Základem daně je cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² ve vyhlášce Ministerstva zemědělství ČR č. 613/1992 Sb.

Stavebním pozemkem se pro účely tohoto zákona rozumí nezastavěný pozemek určený k zastavění stavbou, která byla ohlášena nebo na kterou bylo vydáno stavební povolení nebo bude prováděna na základě certifikátu autorizovaného inspektora anebo na základě veřejnoprávní smlouvy, a která se po dokončení stane předmětem daně ze staveb; rozhodná je výměra pozemku v m² odpovídající půdorysu nadzemní části stavby. Pozemek přestane být stavebním pozemkem, pokud se stavba, která byla ohlášena nebo na kterou bylo vydáno stavební povolení nebo která se provádí na základě certifikátu autorizovaného inspektora anebo na základě veřejnoprávní smlouvy, stane předmětem daně ze staveb nebo pokud ohlášení nebo stavební povolení pozbude platnosti.

Po provedené kolaudaci bude z celkové plochy pozemku odpočtené plochy ze všech staveb, poté se přiřadí jednotlivé sazby daně podle §6. U stavebních pozemků činí základní sazba daně 1,00 Kč a dále se násobí koeficientem podle počtu obyvatel.

1.7 Sociální pojištění

Výrobce elektřiny, který je fyzickou osobou, se pro účely pojistného na sociální zabezpečení považuje za osobu samostatně výdělečně činnou². Pojistné na sociální zabezpečení osob samostatně výdělečně činných zahrnuje:

1. pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud jsou povinně účastny důchodového pojištění (viz níže), a
2. pojistné na nemocenské pojištění, pokud jsou dobrovolně účastny nemocenského pojištění

1.7.1 Důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti je výrobce elektřiny povinen oznámit místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla samostatná výdělečná činnost zahájena³; u provozovatele střešní fotovoltaické elektrárny je samostatná výdělečná činnost zahájena dnem uvedení elektrárny do provozu.

Pro placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistného na důchodové pojištění“) je rozhodující, zda podnikatel vykonává **samostatnou výdělečnou činnost** jako **hlavní nebo vedlejší**.

² § 3 odst. 4 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti § 9 odst. 3 písm. e) zákona o důchodovém pojištění

³ § 48 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Osoba samostatně výdělečně činná, která vykonává **hlavní samostatnou výdělečnou činnost** (tedy podnikání je pro ni zpravidla jediný zdroj příjmů), **má povinnost platit pojistné** na důchodové pojištění vždy, a to bez ohledu na výši příjmů z této činnosti (tedy i v případě, kdy je tzv. ve ztrátě), a to formou pravidelných měsíčních záloh a formou doplatku po podání přehledu o příjmech a výdajích, je-li stanovené pojistné vyšší než úhrn zaplacených záloh.

O **vedlejší samostatnou výdělečnou činnost** se jedná tehdy, kdy osoba samostatně výdělečně činná např. vykonává paralelně zaměstnání, které jí zakládá účast na nemocenském nebo jen na důchodovém pojištění, nebo jí byl přiznán starobní důchod, má nárok na invalidní důchod, nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství ze zaměstnání atd. a současně vykonává podnikatelskou činnost (§ 9 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění).

U vedlejší samostatné výdělečné činnosti je **účast na důchodovém pojištění závislá na výši dosažených příjmů** po odpočtu výdajů, od roku 2009 na výši dosaženého tzv. **daňového základu**.

Pokud daňový základ dosáhl rozhodné částky⁴ podle § 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, je osoba samostatně výdělečně činná povinna platit pojistné na důchodové pojištění. V ostatních případech platí pojistné na důchodové pojištění jen tehdy, pokud se k účasti na tomto pojištění sama přihlásí (§ 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění).

Vyměřovacím základem⁵ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu.

V této souvislosti je důležité upozornit na to, že podle Ministerstva práce a sociálních věcí i v případě, kdy výrobce elektřiny uplatňuje nárok na osvobození příjmů z provozu fotovoltaických elektráren podle § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů, vstupují tyto příjmy do vyměřovacího základu pro potřeby stanovení výše pojistného na důchodové pojištění v celé výši, ačkoli nejsou součástí základu daně.

1.7.2 Nemocenské pojištění

Osoba samostatně výdělečně činná se může sama rozhodnout, zda se přihlásí k účasti na nemocenském pojištění či nikoliv, **účast na nemocenském pojištění** u osob samostatně výdělečně činných je **dobrovolná** a vzniká na základě podané přihlášky.

Pokud se osoba samostatně výdělečně činná přihlásí k účasti nemocenského pojištění, má při splnění zákonem daných podmínek nárok na dvě ze čtyř dávek nemocenského pojištění – nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství.

Pojistné na nemocenské pojištění činí 1,4 % z vyměřovacího základu. Minimální pojistné na nemocenské pojištění u osoby samostatně výdělečně činné vykonávající samostatnou výdělečnou činnost (nezáleží na tom, zda hlavní nebo vedlejší) činí **56 Kč měsíčně**.

1.8 Zdravotní pojištění

⁴ Rozhodnou částkou za rok 2009 je 56 532 Kč (s odečtením 4 711 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc OSVČ nevykonávala činnost nebo v němž měla po celý měsíc nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako OSVČ). Pokud daňový základ z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti v roce 2009 dosáhl této výše, je OSVČ povinna v roce 2010 platit zálohy na důchodové pojištění.

⁵ § 5b zákona č. 589/1992, Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jakmile výrobce elektřiny zahájí výkon samostatné výdělečné činnosti, má povinnost **oznámit příslušné zdravotní pojišťovně**, u které je pojištěn, **den zahájení této činnosti**, a to nejpozději do osmi dnů ode dne, kdy tuto činnost zahájil. Stejná povinnost je spojena i s ukončením samostatné výdělečné činnosti.

Výrobce elektřiny vystupuje v rámci zdravotního pojištění jako osoba samostatně výdělečně činná⁶ a je **povinen** ze své výdělečné činnosti **platit** zdravotní pojišťovně, u které je pojištěn, **pojistné zdravotního pojištění**. Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit pojistné **i v případě, kdy již platí pojistné jako zaměstnanec** a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů **nebo v případě, kdy za tuto osobu platí pojistné zdravotního pojištění stát** (např. u poživatelů důchodu z důchodového pojištění, příjemců rodičovského příspěvku, žen na mateřské dovolené apod.).

Výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období. Vyměřovacím základem pro osobu samostatně výdělečně činnou je od roku 2006 **50 % příjmu z podnikání** a z jiné samostatné výdělečné činnosti **po odpočtu výdajů** vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.

U osob samostatně výdělečně činných, které vedou účetnictví, se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení považuje pro účely stanovení pojistného základ daně z příjmů z této činnosti⁷.

Pokud je takto stanovený příjem od placení daně osvobozen, pak OSVČ, která vede účetnictví, z těchto příjmů pojistné neplatí.

Osoba samostatně výdělečně činná je povinna nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zákona o daních z příjmů podat daňové přiznání, předložit všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v daném kalendářním roce pojištěna, přehled o svých příjmech a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, zaplacených zálohách na pojistné, vyměřovacím základu a pojistném vypočteném z tohoto vyměřovacího základu⁸.

2 POJIŠTĚNÍ FV SYSTÉMU

Existují v podstatě dvě možné varianty majetkového pojištění fotovoltaické elektrárny:

- a) **proti vybraným pojistným nebezpečím**, klient si vybere pojistná nebezpečí, proti kterým chce být pojištěn
- b) **proti všem pojistným nebezpečím - tzv. „Allrisk“**, klient je pojištěn proti všem pojistným nebezpečím, která nejsou uvedena ve výlukách

Pro obě varianty lze připojistit **přerušlení provozu**, které v případě pojistné události hradí případný ušlý zisk a stálé náklady.

Varianta a) **proti „vybraným“ pojistným nebezpečím**

⁶ § 5 písm. b) zákona o veřejném zdravotním pojištění.

⁷ § 3a zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

⁸ Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost příslušné zdravotní pojišťovně doložit do 30. dubna kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání za předchozí kalendářní rok a výše uvedený přehled je pak povinna předložit do 30. června.

Pokud osoba není povinna podat daňové přiznání, musí předložit přehled o příjmech a výdajích příslušné zdravotní pojišťovně do 8. dubna následujícího roku.

Zcela běžně jsou sjednávána následující pojistná nebezpečí:

- Požár
- Krupobití a vichřice
- Tíha sněhu a námrazy
- Přímý i nepřímý úder blesku
- Povodeň a záplava
- Zemětřesení
- Odcizení a vandalismus
- Sesuv a pokles půdy
- Náráz nebo zřícení letadla

Méně běžné, ale v některých případech požadované:

- Tornádo, orkán, hurikán, ...
- Sopečný výbuch

Varianta b) **proti „všem“ pojistným nebezpečím**

Pojištění je koncipováno jako „**Allrisk pojištění**“, zahrnuje veškerá rizika, která nejsou v pojistných podmínkách nebo pojistné smlouvě výslovně vyloučena.

Mezi výluky patří například:

- válka, invaze, stávka, povstání, vzpoura, terorismus ...
- jaderná reakce a záření, radioaktivní kontaminace
- škody, za které je odpovědný dodavatel nebo dopravce ze zákona
- škody v důsledku neustálého vlivu provozu – běžným opotřebením, korozí, ...
- trestný čin zpronevěry, podvodu, nebo pojistného podvodu

Všechna ostatní pojistná nebezpečí, která nejsou uvedena ve výlukách, jsou tedy zcela automaticky pojištěna!

V případě zájmu klienta lze k oběma variantám připojistit **přerušeni provozu**, které v případě pojistné události hradí případný ušlý zisk a stálé náklady. Hrazeny jsou škody způsobené **přerušením nebo omezením provozu**, pokud dojde k věcné škodě na pojištěném zařízení vždy v důsledku pojištěného pojistného nebezpečí – podle toho, která varianta resp. která nebezpečí jsou sjednána. Doba ručení za přerušeni provozu, tedy doba po kterou pojišťovna ručí za škodu z přerušeni provozu – bývá běžně 6 měsíců (Allianz má 12 měsíců).

Zařízením fotovoltaických systémů však hrozí různá pojistná nebezpečí ještě před vlastním uvedením systému do provozu. Jedná se především o rizika při přepravě zařízení na místo, kde bude systém umístěn, jako je např. havárie dopravního prostředku – lze pojistit **transportním pojištěním**.

Pojistná nebezpečí, která hrozí při výstavbě resp. montáži fotovoltaického solárního systému lze pojistit **montážním pojištěním**, které může být koncipováno jako „allrisk“ – tedy všerizikové nebo proti vybraným pojistným nebezpečím. Důležité je pro investora se přesvědčit, má-li vybraný dodavatel takové pojištění uzavřeno a to i co do pojistné maximální výše.